

МИЛЕНА КУЛИЋ

ЈЕДНОЧИНКА ЗА ПЕТОРО

ПУТ ИЗ БИЛЕЋЕ

Сред пушака, бајонета, страже око нас,
Тихо креће наша чета, кроз билећки крас.
Билећанка, 1940.

Да ли тебе ико веселог чека
Након викенд шетње
У Auschwitz национални музеј?
Радујеш се вести. Улаз: бесплатан.
Бежећи од лепоглаве коби
Спираш сопствене ране туђом крвљу
Код куће сија мрачније сунце из којег зима бије
Код куће јутра и када свану, пепео остављају по ноћи
Овде,
њихови лешеве су корабље за спас, смрт плутање ка вечности
Свилени гајтан од власи покров за сновиђе
Дневници историја коју волиш
Кофери, ципеле, наочаре само су нада у трајање
Материјализовано ништавило, згуснуто и стварно
Оне спаваћице са плавим пругама живе без тела
Ионако не волиш анатомију
(али си ипак фотографисао и то)
Причу о циклону Б, купатилима и пећима ниси слушао
Било је сунце

Једино те је мало зид смрти зачудио
Фотографисао си и то и рекао свој сјајни говор:
Зашто би невинне људе стрељали?

БРЕХТУ

Веруј нам, пријатељу,
Ајкуле су коначно постале људи
Неки свет је нестао да би настао други
Море је постало *прва и последња метафора света*
Ни ајкуле нису читале Фројда па знају за чудовишта која
Кријемо у себи

Не морају се читати мудре књиџе
Најважније је морално образовање ајкула
Не требају им књижевне академије и парламенти
Малим рибама и даље говоре да се до лепе будућности
Може стићи само ако буду послушне
Туте на више језика, а за убиство Других добијају медаљу
Огромне су зидове изградили око себе

Марксизам, егоизам и оргазам и даље су кварне речи
изам *живи од праискона* и не треба им

Ајкуле, разуме се, имају уметност
Поезија, музика и сликарство – једни за друге као да не знају
Проповедају у празним храмовима
И знају да све може бити поправљено
сем човека

Веруј ми, пријатељу,
Ајкуле су постале људи
Један свет је нестао да би настао други

ПОСМРТНА ИСТИНА

Земља која није гробље,
није земља
већ нељудска лаж која нам
се вековима грешно припија уз ципеле
и тако на превару живи
Мртво небо загрљено корацима
Права земља је мирна као смрт
као јавно купатило древних Киклопа
као тихи неимар који чува прошлост
величанствена и тиха
као кисеоник са укусом амброзије
и рђом са траговима смрти

Земља која није гробље,
није земља
већ земљописна карта моје собе
са излизаним и доцртаним границама душе
Плодност за лажни оптимизам
и усијану срећу због заслужене слободе
Алегорија која је изгубила свој смисао
у замену
за првог мртвог који је спуштен у њу

Земља која није гробље,
није земља
већ буре у којем се *бућка живоӣ*
док кришом не исприча неку
посмртну истину.

АХАСВЕР У ВЕЧНОСТИ

Сваки човек може да сагради свет
а ја
ја свој не могу ни да срушим
ни божански ветар ту не помаже
постаје сувише болно да би се могло
звати *изгубљеним временом*
а сувише ненадокнадиво да би се могло
тешити новим временима
(можда треба ићи против Пруста
у сусрет успоменама)

Мене не занимају Давид или Јуда,
Одисеј, Тезеј и Минерва
Њихов рат неће ми помоћи
да своје битке водим свуда
Ни јутрос није постигнут неки успех
Ствари око мене чувају своје мртвило
(чини се као да је то ствар договора)
А околности не реагују на моје речи

Сваког тренутка поново нестајем
Нестајем рађањем оног што сам одавно
Срушио
Рађам се рушењем опсенарске слободе
И опчињеношћу Богом
Сви људи се из идеалне смрти рађају

Са ужасом кидам митске везе
Сахрањујем јучерашњицу
И присуствујем сопственом поновном рађању
Ахасвера у вечности

ЛАЖ УОБРАЗИЉЕ

Усамљен човек увек је и тужан човек.
Привремену веселост навуче на себе
као новогодишње одело,
Као исконску гримасу искуства
Као мистични обред жртвовања
И сваког јутра тријумфује у лажи уобразиље

Принуђеност на веселост
Новоскована је судбина
Оптимизам у својој патњи
(позитивна трагика)

Усамљен човек увек је
Бог
Изнаенађен рђавим резултатом привидне свемоћи
Сваког јутра навлачи гримасу поверења у будућност
(која га није изневерила само зато што још увек није стигла)